

ARNHEMSCHE

COURANT.

De prijs dezer Courant, die geregeld vijfmaal 's weeks wordt uitgegeven, en wel op Dingsdag, Woensdag, Donderdag, Zaterdag en Zondag, is f5 in de drie maanden.

WOENSDAG 10 MEI.

De prijs der Advertentie is van een tot vijf regels, f 1.00, en voor elke regel daarboven 20 centen, behalve 25 centen zegelregt, voor elke plaatsing.

Buitenlandsche berigten.

DUITSCHLAND.

Frankfort, 5 mei. Het bevestigt zich, dat er tusschen Bamberg en Neurenberg een leger van 60,000 man bondstroepen zal geconcentreerd worden, waartoe Pruisen 20,000 man zal leveren. Ook naar de Poolse grenzen zullen Pruisische troepen gezonden worden, daar men met zekerheid weet dat Rusland zijn leger in Polen zeer versterkt.

Volgens berigten van den 29sten april, heden uit Triest ontvangen, zijn de romeinsche vrijkorpse bij Bevilacqua door de Oostenrijksche troepen geslagen en met groot verlies uiteengedreven. Na de oevers van de Elsch van deze beide gezuiverd te hebben, is het met deze expeditie belast geweest korps Oostenrijkers, den 23sten weder te Verona binnen getrokken, zonder eenig verlies van belang geleden te hebben.

Te Rostock is eene officiële verklaring der Deensche regering ontvangen, waarin gezegd wordt, dat ten gevolge der bestaande vijandelijkheden tusschen Z. M. den Koning van Denemarken en HH. MM. den Koning van Pruisen en Hanover, HH. KK. HH. de Groothertogen van Oldenburg en Mecklenburg, alsmede de vrije Hansesteden Lubeck, Hamburg en Bremen, alle havens, kusten en monden van rivieren dezer staten, zoomede de Deensche havens, welke door hen bezet zijn, in staat van blokkade verklaard worden; met bevel aan de Deensche oorlogschepen voor de uitvoering van dezen maatregel te zorgen en zoowel de eigen schepen als die van geallieerde, bevriende en neutrale mogendheden te verhinderen, in gezegde havens binnen te loopen.

De Köln. Ztg. verzekert dat de Russische gezanten bij de Deutsche hoven zich allen gereed maken tot hun vertrek.

Steeswijk-Holstein, 5 mei. Van onderscheidene kanten wordt bevestigd, dat de heer von Evers zich als bemiddelaar, niet alleen van wege Rusland maar ook van wege Engeland, heeft aangeboden. Volgens de Altonaer Mercur heeft de generaal von Wrangel dien heer een weigerend antwoord doen toekomen, tot groote blijdschap van de Pruisische officieren.

Posen, 6 mei. In Posen blijft de grootste regeeloosheid heerschen. Er wordt telkens meer menschenbloed vergoten. De opstand verspreidt zich hoe langer hoe meer. Den 2den dezer rukte de generaal v. Hirschfeldt naar Wreschen, dat hij meende onbezet te zijn. In de nabijheid gekomen zag hij de digte massa's der Polen geschaard staan; hij trok terug, doch vervolgd en aangetast zijnde, liet hij met het zware geschut met schroot geladen op hen vuren. De slagting, daardoor onder de Polen aangerigt, was vreeselijk. Ieder huis in Wreschen is een hospitaal; in één huis onder anderen liggen 20 edellieden aan wie beide beenen zijn afgeschoten. Alle Poolse geneesheeren zijn derwaarts ontboden. De Pruisen verloren 8 man, de Polen nagenoeg 5 à 600 man dooden. In de provincie is eindelijk de krijgswet op nieuw afgekondigd.

Dusseldorp, 6 mei. Gisteren avond is de rust dezer stad door vijandelijkheden tusschen de militairen en burgers op eene betreurenswaardige wijze gestoord.

In den avond van eergisteren begonnen in den slotuin de ongeregeldeheden. Zoo als beweerd wordt, hebben de soldaten een wandelenden burger zijn meisje willen ontnemen. De burgers verzetteden zich tegen de soldaten, waarop deze naar de kazerne gingen om den bijstand van het 13de regiment infanterie in te roepen. Hoewel het reeds laat was, wilden toch nog vele militairen zich naar de plaatst begeven, waar de oneenigheden waren voorgevallen. Gelukkig werd hun dit door de burgerwacht verhinderd. Den volgende dag vernam men dat de jagers van hunnen hoofdman een zwart en wit vaandel hadden verzocht, en dat deze hun dit verzoek had ingewilligd. Men hoorde verder dat aan de jagers het bezoeken der herbergen tot in den laten avond was toegestaan en dat men des avonds in den slotuin nieuwe vijandelijkheden tegen de burgers in den zin had, zoodat zich toen veel menschen op die plaats bevonden. Tegen 8 uur geraakte men

met elkander handgemeen; een soldaat van het 13de regiment werd zwaargewond. De generaal von Drygalski liet den generalen marsch slaan en sloot de troepen in hunne kazernen op. Ook de burgerwacht kwam spoedig in de wapens en bezette de plaats waar de ongeregeldeheden voorvielen. Op deze wijze werd het verdere bloedvergieten voorkomen.

ENGELAND.

Londen, 6 mei. Bij wege van den electrischen telegraaf was te New-York berigt ontvangen van eene soort van rustverstoring, te Washington uitgekomen, ten gevolge van eene onvoorzigtige poging der abolitionisten.

Plotseling waren daar ter stede 77 slaven van allerlei kunne, verdwenen uit de huizen hunner respectieve meesters. Aanvankelijk kon men hun spoor niet wedervinden; maar dit versterkte het vermoeden, dat hier een overlegd plan bestaan moest en dat de vlugtelingen bijstand van buiten hadden gehad. Inderdaad vernam men weldra, dat eene voor deze gelegenheid uitgeruste schoener, de vlugtelingen in eene noordelijke rigting had gevoerd. Terstond werd eene vervolging begonnen en kort daarop werd het vaartuig ontdekt en aangehouden aan de oevers van den Potomac. Allen aan boord sliepen, anders ware er wellicht een bloedig gevecht ontstaan. De schoener werd met de geheele bemanning naar Washington teruggebragt. Dit voorval verwekte in die anders zeer stille stad, eene groote beweging. Het volk stond in digte drommen op den weg, waar de gevangenen voorbij moesten komen, die zij met smaad en bedreigingen overlaadden. Het ging zoo ver, dat alleen de krachtige tusschenkomst der politie den scheepskapitein van den dood redde; men moest hem in een rijtuig plaatsen, om hem veilig over te brengen. Ook verzekert men, dat de kapitein bekend heeft, in dienst te staan van de abolitionisten, hetwelk nog strekte om de verbittering des volks te doen toenemen. Des avonds dreigden de zaken een droevigen keer te nemen. Eene menigte volks was zamengeschoold voor de bureaux van het dagblad New Era, dat de abolitionistische beginselen voorstaat, en sloeg er de glazen in. De politie en vooral een zware stortregen joegen het volk uiteen.

In de dagbladen van Mexico komen berigten voor uit de streken aan de Zuidzee, loopende tot het einde van februari. In Opper-Californië was alles stil. Een uit Guyamas vertrokken expeditie Amerikanen had een korps Mexicanen overvallen en verslagen. De havens San Blas en Manzanille waren door de Amerikaansche strijdkrachten geblokkeerd. In Neder-Californië hadden hevige gevechten plaats gehad om de door de Mexicanen belegerde forten la Paz en San Jose te ontzetten.

FRANKRIJK.

Parijs, 6 mei. De zitting der Nationale vergadering van gisteren is eerst ten half een ure des nachts geëindigd kunnen worden. Na de benoeming van den heer Buchez tot voorzitter, werden de zes onder-voorzitters en de zes secretarissen gekozen. Voor de stemming der eersten waren tegenwoordig 727 leden, en zijn gekozen de heeren Recurt met 633, generaal Cavaignac met 575, Corbon met 397 Guinard met 378, Cormenin met 319 en Sénart met 318 stemmen. Voor de stemming der secretarissen waren aanwezig 633 leden en daartoe werden gekozen de heeren Peupen met 365, Robert (van de Ardennes) met 333, Degeorge met 325, Felix Pyat met 322, Lacrosse (voormalig secretaris van de Kamer van Afgevaardigden) met 287 en Péan met 252 stemmen. [De benoeming van al deze heeren wordt beschouwd nagenoeg dezelfde betekenis te hebben als die van den president, dat wil zeggen, dat zij in een geheel republikeinschen, maar gematigden zin is uitgevallen.]

Na eene korte toespraak van den heer Audry de Puyraveau, president van jaren, neemt de heer Buchez, den voorzitterstoel in, en zegt, met eene heldere en sterke stem, de volgende woorden, tot de vergadering.

»Ik dank u voor de mij bewezen eer; ik neem haar aan als een pligt. Nimmer was er grooter gezag, dan het uwe. Gij vertegenwoordigt millioenen stemmen. Gij hebt in de zitting van gisteren

zeventien malen de democratische republiek begroet. Ik constateer zulks, want het is eene verbindtenis, welke wij voor de toekomst hebben aangegaan. Wij zijn de uitverkorenen van allen; wij moeten ons bezig houden met de belangen van allen, en in het bijzonder met die arme klasse, met welke men tot dusver zich niet onledig heeft gehouden. Wij zullen niet doen gelijk het gevallen gouvernement, dat deze, zoo veel belangstelling verdienende klasse, in lijdenden toestand heeft gelaten. Wij zullen doen, gelijk zij, die langzaam zijn in het handelen, maar die op eene wel overlegde stellige en goed bepaalde wijze handelen.»

Daarop verklaart de president de vergadering definitief te zijn geconstituëerd, en ging deze over tot het benoemen van drie questoren, welke bleken te zijn de heeren Degouse met 439, Bureaux de Puzy met 337, en de generaal Négrier met 296 van de toen nog slechts 598 aanwezige leden. Daarna is de vergadering gescheiden.

Bij besluit van 4 mei heeft het Provisioneel Bestuur gratie verleend van de straf van levenslang dwangarbeid aan 16 personen, die sedert verscheiden jaren waren veroordeeld; de oudste veroordeeling dagteekende van 1811, de laatste was van 1830. Vervolgens is de straf van levenslangen dwangarbeid verminderd op 5, 10, 12, 15 en 20 jaren, ten gunste van 38 veroordeelden. De minister van Justitie, overwegende, dat het vorig Bestuur den 1sten mei tot eenen dag hield ter verleening van gratie, heeft gemeend in plaats daarvan te moeten stellen den 4den mei, dag waarop de Nationale Vergadering bijeenkwam, en heeft dien ten gevolge aan ruim acht honderd veroordeelden gratie verleend.

Met de heden ontvangen tijdingen uit Italië hebben wij het volgende legerberigt ontvangen, geschreven op den 30sten april, ten 9 ure des avonds, uit het hoofdkwartier van Santa-Giustena.

»Na den overtocht van de Mincio, welke op 27 jl. plaats had, was het centrum des legers doorgedrongen tot aan Somma-Campagna en Villa-Franca; terwijl zijne vleugels de omstreken bezetteden van Peschiera. Valeggio, Goito en Mantua op den rechter oever van de Mincio. Daarop rukte de linker vleugel voort tot aan Paciengo, Cola en Saudra, ten einde Peschiera te beter te omsingelen, en den vijand van de oevers der Adige, boven Verona, te verjagen en hem, op die wijze, zijne gemeenschap met Tyrol af te snijden.

»Op den 30sten, de Koning besloten hebbende, den vijand uit diens sterke stelling van Pastrengo te jagen, beval den generaal de Sonaz, die stelling met de derde divisie aan te vallen langs de hoogte van Sainte-Justeni, terwijl de Piemontesche brigade en die van Sovona, benevens een Parma'sch legerkorps Pastrengo zouden aanvallen.

»Tegen 11 ure des morgens begon de operatie, en onze troepen rukten moedig en sterk en door de artillerie ondersteund, voorwaarts; zij joegen den vijand uit alle stellingen, weke hij bezette, voorbij Pastrengo, waar zij binnenrukte, na ten 4 ure des namiddags hunne vereeniging bewerkstelligd te hebben, en weldra bezetteden zij al de hoogten, welke de Adige onmiddellijk beheerschen.

»De Koning, steeds in het centrum zijner troepen geplaatst, is Pastrengo met de eerste kolonnes en zijn generalen staf binnengerukt. De generaal Sonaz, de hertog van Savoije, de graaf Broglia, en over het algemeen alle andere bevelhebbers, bewonderenswaardig door de onder hunne bevelen staande troepen geholpen, hebben zeer tot de zegen van dezen dag bijgedragen.

»Men heeft 400 soldaten en 5 officieren gevangen genomen. Van de zijde der vijanden waren er vele gewonden en eenige dooden; ons verlies daarentegen is zoo aan gewonden als dooden onbeduidend. De Voorzienigheid beschermt ons leger zichtbaar, en deze dag voorspelt ons grootere voordeelen.

»Terwijl Z. M. onder Pastrengo streed, waarheen enige troepen, die het hoofdkwartier te Somma-Campagna bewaakten, gezonden waren, deed de vijand eene kolonne van 3000 man voet- en paardenvolk uitrukken, om dat hoofdkwartier te overrompelen en het alle gemeenschap met Pastrengo af te snijden. Ter nauwernood echter hadden de

voorposten van Bersaglieri deze kolonne bemerkt, of zij berigten het den generaal *Sommariva*, die met een regiment infanterie van Aoste toesnelde, terwijl men te gelijker tijd eenige stukken geschut op het front en de flank der vijandelijke kolonne richtte. Na eenige geweerschoten gewisseld te hebben, nam de kolonne de vlucht en keerde naar Verona terug. De dag van den 30sten april is alzoo voor de Piemontezen roemrijk geweest.

— In de zitting van heden, ten een ure geopend, werd de verificatie der volmagten voortgezet. Eene der verkiezingen van Parijs deed echter eene ernstige kwestie ontstaan: het was die van den burger *Schmidt*. Gelijk men zich herinneren zal, had dit lid, om benoemd te worden, zijne toevlugt tot bedrog genomen, daar hij, ofschoon oud-chef van een der ministeriële afdelingen zijnde, zich onder den titel van arbeider deed voorstellen, om zodoende de stemmen der arbeiders te erlangen. Toen hij gekozen was, heeft een groot aantal Parijssche burgers tegen deze verkiezing geprotesteerd. Na eene vrij belangrijke discussie vernietigde de vergadering de verkiezing met algemeene stemmen, en besloot eindelijk, met 414 tegen 298 stemmen, dat de kiezers tot het vervullen der ontstane vacature op nieuw zouden bijeengeroepen worden.

Vervolgens heeft de heer *Lamartine* de verwachte mededeeling van het Provisioneel Bestuur, een stuk, blijkbaar uit zijne pen gevloeid, gedaan. De hoogbejaarde heer *Dupont (de l'Eure)* zou haar voorgelezen hebben, maar verzocht zijnen ambtgenoot hem te vervangen. Daarna hebben de heeren *Ledru-Rollin*, *Crémieux*, *Louis Blanc* en *Carnot* hunne verslagen uitgebracht. In naam des ministers van oorlog, die onpasselijk is, zou de heer *Lamartine* het rapport van dat departement hebben voorgelezen, maar bevond zich daartoe te vermoeid. Eindelijk deed de minister van finantiën, de heer *Garnier-Pagès* zijn verslag, en na hetzelfde werd de vergadering tot aanstaande maandag verdaagd.

— Zie hier kortelĳk, wat de heer *Lamartine* in het rapport van het Provisioneel Bestuur aan de Nationale Vergadering gezegd heeft.

»Burgers!

»Op het oogenblik, waarop gij de oefening uwer soevereiniteit aanvaardt, waarop wij de ons toevertrouwde tijdelijke magt in uwe handen nederleggen, behooren wij u te zeggen in welk eenen toestand wij die magt hebben opgevat, en wat wij gedaan hebben.

»Eene omwenteling is den 24sten februari volbragt; het volk heeft den troon omver geworpen, en nog met de wapenen in de hand heeft het gezworen, zelf in eigen persoon te zullen regeren. Alleenlijk, voor dat het die wapenen aflegde, heeft het ons met de taak belast, om voorloopig in de gevaren van den toestand te voorzien, de orde te verzekeren en voor het vervolg zijne eenparige en beslissende regering te verzekeren. Om den duur van het tusschenbestuur te verkorten, is ons eerste denkbeeld geweest, de Nationale Vergadering bijeen te roepen. Eenvoudige burgers, zonder andere aanspraken dan onze vaderlandsliefde, hadden wij slechts ééne eeroezucht, die van het gezag in uwe handen af te leggen; wij proclameerden de republiek niet, zij had zich zelve geproclameerd (Hier verheft zich toejuiching), zij had zich geproclameerd uit den mond van geheel een volk (Algemeene uitbarsting van gejuich, hetwelk de president nogtans de vergadering verzocht, te willen matigen.)

De heer *Lamartine* hervat: »Zij had zich zelve door de stemmen van twee maal honderd duizend burgers geproclameerd. Wij hebben niet anders gedaan dan den kreet der natie te bevestigen.

»Ons eerste denkbeeld, gelijk ook de eerste behoefte van het land, was, te Parijs orde en veiligheid te herstellen. In dezen moeilĳken en dringenden arbeid werden wij door het soevereine volk zelf geholpen.

»Tewĳl het met de eene hand de snaphaan vasthield, waarmede het zijne regten bevochten had, hief het met de andere de gekwetsten der verwonnen wederpartij op en beschermde de praalgebouwen en eigendommen der hoofdstad. Na zich den heldhaftigen voorvechter der vrijheid getoond te hebben, toonde het zich den beschermenden migistraat der orde (*Bravo! bravo!*) Elk burger van Parijs was gelĳktĳdig soldaat der vrijheid en vrijwilliger der orde.

»Het was het volk van Parijs, dat ons het decreet inboezemde, hetwelk de zedelijkheid der overwinning bevestigde. Ik bedoel het decreet van afschaffing der doodstraf in staatkundige zaken. Het volk was het, dat ons dit besluit inboezemde en het door het gejuich van 200,000 stemmen onderteekende.

»De roode vaan was een oogenblik, als sein der overwinning, opgestoken; weldra hebben wij haar door de driekleurige vaan, die der vrijheid, doen vervangen.

»Wij hebben tegen de traktaten van 1815 geprotesteerd; zij zijn met de daad en regtens vernietigd.

»Frankrijk ontwapende in zijn manifest zijne staat-zucht, maar ontwapende zijne denkwijs niet.

»Het leger, een oogenblik van Parijs afwezig, om aan het volk gelegenheid te laten zich te wapenen, is binnen de muren der hoofdstad teruggeroepen. Het volk, dat in de soldaten zijne broeders ziet, heeft hunne terugroeping verlangd en bekrachtigd.

»De eenen verheffen en verrijken, zonder de anderen te vernederen of te verarmen, de belastingen het zwaarst

doen drukken op de sterksten, door tusschenkomst van den staat arbeid verschaffen, waar hij toevallig ontbreken mocht, commissiën vormen om de waarheid na te sporen en dwaling te keer te gaan, dit heeft men in het departement van Finantiën, van Onderwijs en ook bij de organisatie van den arbeid gedaan.

»De handels-crisis, die Engeland getroffen had en die met de crisis van den Parijsschen handel samenliep; de panische schrik der kapitalen, het verdwijnen der klinkende munt, vorderden al de zorg, al de oplettenheid van het Provisioneel Bestuur; zij hield er zich ijverig mede bezig. De minister van Finantiën heeft zich met eene vlijt, waaraan gij regt laat wedervaren, beijverd, om aan de rampen, die ons tijdelijk getroffen hebben, een einde te maken.

»Het ministerie van koophandel, gewoonlijk vreemd aan de staatkunde, heeft door onafgebroken zorg de hoop bij landbouwers en handelaars doen herleven. Het ministerie van justitie en van eerediensten heeft mede, door zijne zorgen, al de belangen van vrijheid en van zedelijkheid gerust gesteld. (*Goed gezegd!*)

»Ziedaar wat, twee maanden lang, onze hoogst ernstige overpeinzingen heeft bezig gehouden. Wij hebben u de republiek gevestigd, de republiek, dien regeringsvorm dien men verklaard had in Frankrijk onmogelijk te zijn; wij hebben getoond, dat zij mogelijk, gemakkelijk en de zekerste waarborg is der algemeene vrijheid en veiligheid.

De heer *Lamartine* eindigde met de woorden: »Nog een eenige wensch: Schrijft op den voorgevel van het gebouw, dat gij gaat optrekken, slechts twee namen, dien van het volk, dat alles gedaan, en dien van God, die alles gezegend heeft.

Binnenlandsche Berigten.

Amsterdam, 8 mei. Bij arrest van het provinciaal gerechtshof van Noord-Holland in raadkamer, zijn heden 19 personen wegens de gebeurtenissen van 24 maart, naar de openbare terechtstelling voor het hof verwezen, en wel drie personen ter zake van aanslag of zamenspanning, gebleken door het doen drukken en verspreiden van oproepings-biljetten, ten oogmerk hebbende om verandering in 's lands regering en plundering en verwoesting in deze stad te brengen, en de 16 overigen ter zake van plundering en vernieling van goederen van derden, met gemeenerhand en bij samenrotting en met openbaar geweld gepleegd.

's *Gravenhage, 6 mei.* Het is eene algemeen bekende zaak, dat het debiet van onze Nederlandsche boeken zich enkel binnen de enge grenzen van ons vaderland beperkt en aan eene verspreiding buiten 's lands weinig te denken valt. De boekhandelaar *K. Fuhri*, alhier, is op het gelukkige denkbeeld gekomen, een ruilhandel te beproeven met buitenlandsche uitgevers en daarin, naar wij vernemen, volkomen geslaagd. Aanvankelijk is hij op deze wijze in het bezit geraakt van eene uitgelezene verzameling van Engelsche boek- en plaatwerken, in Londen en Parijs door hem met de meeste zorgvuldigheid gekozen, waarvan eerstdaags voor het publiek eene tentoonstelling zal geopend worden. Wij zijn in de gelegenheid geweest die verzameling te bezichtigen en kunnen gerust verklaren, dat nimmer een zoo rijk assortiment van Engelsche boekwerken het letterlievend publiek in dier voege werd aangeboden. Men vindt er de meest gezochte leerboeken en de goedkoopste uitgaven der beste Engelsche schrijvers, zoowel als de prachtigste plaatwerken, die in den laatsten tijd zijn uitgekomen. Het genot dezer boekbeschouwing zal gedurende de kermisweek tegen menig publiek vermaak kunnen opwegen.

Groningen, 6 mei. Eergisteren en gisteren is de behandeling der zaak van de opschuddingen in den vorigen zomer alhier, voor het provinciaal hof voortgezet en besloten. De procureur-generaal heeft voor sommigen de straf van het zwaard over het hoofd, voor anderen tepronkstelling en tuchthuisstraf gerequireerd, enz. De uitspraak is bepaald op maandag over 8 dagen. (*Hand.*)

Leeuwarden, 6 mei. Eergisteren zijn alhier binnen gemarcheerd de voormalige, 11de compagnie van het 1ste regiment vesting-artillerie, thans 15den compagnie van het 1ste regiment vesting-artillerie, onder bevel van den kapitein *del Campo*, genaamd *Camp*, komende van Nijmegen, laatst van Amsterdam over de Lemmer, bestemd om garnizoen te houden te Groningen, en om naar Delfzijl te detacheren 1 luitenant, 1 sergeant, 1 korporaal en 20 kanonniërs.

Arnhem, 9 mei. Bij resolutie van den heer minister van Binnenlandsche Zaken van den 6den dezer is aan den heer *G. C. Rombouts* te Nijmegen, tot wederopzeggens toe, concessie verleend voor eene stoombootdienst langs Waal en Rijn tusschen Nijmegen en Arnhem, en langs Waal en Maas tusschen Nijmegen en 's Hertogenbosch.

Jongste nieuwstijdingen.

ARNHEM, 9 mei.

Men meldt uit Parijs van den 8sten: De Nationale Vergadering zal spoedig een gewigtig vraagstuk hebben op te lossen. Men vordert van haar de benoeming van een bestuur en eischt dat zij daarin de wijzigingen van

de republikeinsche meeningen zal opnemen, namentlijk *Lamartine* en *Ledru-Rollin*. Neemt zij dit aan, dan zal zij de vrede voor eenige dagen verzekeren; indien zij weigert, dan zal de roode republiek haar dadelijk den oorlog aandoen; maar zij zal ook in deze eerste moedige daad de noodige kracht vinden om zich staande te houden en misschien te overwinnen.

De handhaving van het Provisioneel Bestuur, de vorming van een ministerie met een president, de benoeming van eene commissie van drie of vijf leden die de uitvoerende magt bezitten en een ministerie benoemen: eene van deze drie partijen zal men moeten kiezen. *Ledru-Rollin* moet in allen gevalle uitgesloten worden. Sommigen meenen evenwel dat *Lamartine* den wensch zou te kennen gegeven hebben het Bestuur met *Ledru-Rollin* te deelen.

Wij hechten eenig gewigt aan een bericht van den *Moniteur*, waarin het gerucht, alsof het leger der Alpen in Italië zou zijn binnengekomen, wordt tegengesproken. Het Fransche gouvernement wil niet dat men aan zulk een besluit geloof hechte. Het is een nieuw bewijs van zijne vreedzame staatkunde.

Ingezonden Stukken.

Omwenteling.

In het *Handelsblad* van den 29 april jl. komt een artikel voor, onder het opschrift: *Reactie*, strekkende tot aanprijzing van den heer *VAN RAPPAARD*, als lid van het provinciaal gerechtshof van Gelderland.

Wanneer het *Handelsblad* den een of ander, in strijd met de openbare meening, verdedigt, doet het zulks doorgaans met de behendigheid eens geoefenden schrijvers, die aan eene louter persoonlijke zaak de omtrekken geeft van een algemeen beginsel, en die daarvoor belang wekkende, tevens sympathie zoekt te wekken voor den beschermeling.

Ook mag niet worden voorbijgezien, dat het *Handelsblad*, veel gelezen wordende, een geschikt werktuig ter openbaarmaking is, en dat de eigenaars van dat blad slechts zouden gebruik maken van hun wettig regt, bijaldien zij de inkomsten hunner onderneming ook daardoor verbeteren, dat zij aan dezen of genen eenige ruimte in de kolommen van het blad gratis of niet gratis afstaan.

Wij wenschen alhier eenige aantekeningen mede te deelen, welke wij bij het lezen van gemeld *Handelsblads*-artikel maakten.

In de eerste plaats verwerpt men het beginsel van reactie of wederwraak, zooals men het noemt, tegen de voorstanders en begunstigers van het oude stelsel, doch erkent men niettemin, dat de verwijdering van hooggeplaatste staatsdienaars, het oude stelsel vertegenwoordigende, die dadelijken invloed op groote maatregelen kunnen uitoefenen, noodwendig is.

Wij vereenigen ons, in het algemeen, met die beschouwing, doch wij gaan nog een stap verder. De verwijdering van die hooggeplaatste staatsdienaars van het oude stelsel, als ministers en vice-president van den Raad van State, zal weinig baten of beteekenen, wanneer de heeren *VAN DOORN*, *VAN DER HELM* en *VAN RAPPAARD* morgen weder in eene andere landsbediening worden hersteld, en voor hen alzoo de gelegenheid wordt geopend, om hunne lievelingsdenkbeelden en créatures alom in het bestuur terug te brengen.

Zal men in Nederland dan immer weder afbreken, wat men kortelings nog ontwierp? Is de opreding van een ministerie, waarin de door de gevallen partij zoo verguisde *Mr. D. DONKER CURTIS* het eerste optrad, niet de aankondiging van een geheel nieuw stelsel, van eene staatkundige wedergeboorte, van eene gelukkig zonder bloedstorting volbrachte omwenteling? Is het onvermĳdelijk gevolg van die gezegde gebeurtenis niet voor het minst de voortdurende verwijdering van alle leden des gevallen bewinds? Of wil men de omwenteling doen avorten, en het tot eene contra-revolutie leiden? Men bedenke het wel, zij, die het vertrouwen van volk en Vorst hebben verloren, in de eene of andere landsbediening te herplaatsen, is eene contra-revolutie daarstellen, welke de rust des lands in gevaar brengt, en die de nu vreedzaam volbrachte omwenteling, nog wel eens eene bloedige wending kon doen nemen. — Of meent men uit het rustig gedrag der natie te mogen afleiden, dat zij al weder bereid zou zijn, om als een troep schapen aan opgedrongen herders te gehoorzamen? Meent men dat de staatkundig-mondigen weder minderjarig willen worden en onder voogdij blijven van hunne reeds te lang gedulde ambachtsheeren en andere heeren, die hen als kinderen behandelden, van alle deelneming aan 's lands regering en zelfs van de plaatselijke besturen uitsloten en in 27 dorre en magere wets-ontwerpen tot quasi-verbetering, de regtstreeksche verkiezingen aan de staatkundig-mondigen zelfs nog onthielden? Hoe! het gevallen stelsel heeft de populariteit des Konings in de waagschaal gesteld, toen Hoogstdezelve, gelukkig ter regte ure, zich van de ministers heeft gescheiden, en hen ten toon gesteld als dezulken, die als verantwoordelijke ministers zich hadden vereenigd met den raad, om die 27 wets-ontwerpen voor te dragen als voldoende aan de ware behoeften en wenschen der natie! Wat ook moge zijn voorafgegaan met die 27 ontwerpen, welke weder voor langen tijd de gelegenheid hadden gesloten, om aan de volksbehoefte voldoende instel-

ingen te verschaffen, heeft de meerderheid der gewezen ministers zich ten slotte vereenigd; zij moesten de verantwoordelijkheid daarvan dragen, en hadden moeten aftreden, bijaldien zij die 27 ontwerpen niet voldoende hadden geacht en de vice-president of wie dan ook, den raad of den wil gaf, om niet meer dan die 27 ontwerpen te geven. — Eerst zouden die heeren hebben mogen beproeven, of de natie nog minderjarig genoeg was, om het zoo beleedigend en toch hersenschimmig verschil van standten, het uitsluiten van alle staatkundig-mondigen van het algemeen kiesrecht, de uitoefening van heerlijke of voorgedijrechten en het regeren, zonder invloed aan de burgerij toe te kennen, nog langer te verdragen; die toeger is mislukt, de natie, door het kraaijen van den Gallischen haan zoo wat wakker geworden, beweerde, dat de voorgedijrechten nu geheel als kleine kinderen behandelden, dat die 27 ontwerpen geene enkele dadelijke toezegging van meerderjarigheid inhielden; de Koning zag het gevaar in, de ministers haastten zich om weg te komen en de natie jubelde. Na het mislukken van dien verraderlijken toelag (1) zouden degenen, welke daarvoor verantwoordelijk moeten worden geacht, volgens het *Handelsblad* mogen terugkomen, en beweren, dat zij toch ook wel geschikt zijn, om het nieuwe stelsel te dienen, dat zij zich des noods met wat minder dan minister, met president van een hof, gouverneur of iets dergelijks zullen tevreden houden en dat zij het als reactie zullen aanmerken, wanneer men hen niet herplaatst! *Ezelachtige natie, indien gij die beuzelpraat geloofd! Neen, hunne verwijdering is geen reactie, maar de voltooiing der omwenteling! Wie die omwenteling ontkent of wil smoren, doet zulke heillooze raadgevingen, als welke wij bestrijden, omdat wij de voltooiing der omwenteling opregt en volkomen wenschen.*

Laten de gewezen ministers zich verheugen, dat het lot van GUIZOT, METTERNICH enz. hen niet getroffen heeft. Zij waren wellicht schuldiger dan GUIZOT, en reeds is de vraag in de *Vlissingse Courant* van 19 april 11. geopperd, of artikel 91 van den *Code Pénal* ook toepasselijk zou zijn.

Er is voorts geen drang, om tot de benoeming van een lid van het gerechtshof over te gaan. Men schreeuwt om bezuiniging en men zal bij de verwachte, en ophanden zijnde wijziging van het kostbare hovensstelsel nog eene aanspraak te meer scheppen! Waarlijk het is den spot drijven met zijn eigen werk, eerst de afschaffing of vermindering der hoven voor te stellen, en dan nog even te voren het getal raadsleden voltallig te maken!

Na het bovenstaande zal men wellicht meenen, dat persoonlijke antipathie ons tegen den heer VAN RAPPAARD heeft gestemd. Dit is volstrekt onwaar. Als regter en vroeger als lid van het openbaar ministerie achten wij den heer VAN RAPPAARD; hij heeft bekwaamheden, die niet te miskennen zijn, en ook eene gemeenzaamheid in den omgang, welke velen van den burgerstand moet innemen, kortom in verschillende opzichten dragen wij den heer VAN RAPPAARD hoogachting en zelfs genegenheid toe, maar in één opzicht, dat al het andere beheerscht, zullen wij hem immer bestrijden. Zijn staatkundig stelsel van stilstand en behoud is het verderf van ons land geweest, en hij als mede-ontwerper der 27 ontwerpen bestemd om de ontwikkeling der staatkundige vrijheid weder voor langen tijd te dooden, is een der hoofden van de gevallen partij, verantwoordelijk voor al hetgeen er gebeurd is, en voor den schuldenlast, waaronder het crediet van den staat nog eenmaal zal bezwijken. Persoonlijk moge de heer VAN RAPPAARD geen deel hebben gehad aan alle maatregelen der volhardings- en behoudspartij, toch sterkte hij die partij waar hij kon, en sloot zich geheel aan haar, door zitting te nemen naast den heer VAN DER HEIM, met den heer VAN DOORN achter de coulisjes.

Zoo lang de nieuwe grondwet nog niet tot stand is gebracht, zoo lang de wetten ter uitvoering te maken, nog niet in het leyen zijn getreden, ware het hoogst onstaatkundig, mannen van de gevallen partij in eenige bediening te herplaatsen. *Geene nieuwe eeden meer op de versletene grondwet!*

Wanneer de gezegende omwenteling door de zorg van het tegenwoordig ministerie, geholpen door al de staatkundig-mondigen der natie, zal zijn voltooid, zal de gevallen partij een blijk van oprechte vaderlandsliefde kunnen geven, door onvoorwaardelijke toetreding tot het nieuwe stelsel, dat nog in deszelfs geboorte ligt, en dat die partij zoo gaarne onder de geboorte zou vermoorden. — Wanneer de heer VAN RAPPAARD dan later in gemoede de nieuwe grondwet kan bezweren, zoo verplaatse men dien geachten magistraatspersoon, waar de dienst het vereischt, doch zulks nu te doen is meer dan onzin, het is de natie in het geloof brengen, dat er geene vreedzame omwenteling heeft plaats gehad, het is de bloedige uitlokken.

30 April 1848.

B.

Aan de Redactie.

Toen de staats-commissie onlangs het ontwerp van gewijzigde grondwet den Koning aanbood, verzocht

(1) En toch zegt het *Handelsblad*: „als minister kan men den heer VAN RAPPAARD niets verwijten!”

zij Zijne Majesteit, om haar werk dadelijk door den druk aan de natie bekend te willen maken. Door dadelijke inwilliging van dit verzoek, toonde het Hoofd van den Staat de noodzakelijkheid hiervan, aangezien bij Zijne Majesteit, ongetwijfeld de overtuiging bestond, dat de natie hare eigene staatsregelen niet alleen moet kennen, maar ook moet beoordeelen. Zal de natie nu ook toonen, dat zij haren pligt kent, door openlijk goedkeuring of afkeuring te geven aan een stuk waarnaar zij zoo lang heeft verlangd, of zal zij bij zich zelve blijven morren en klagen over verderfelijke oude en nieuwe instellingen, vele hooge en onbillijke belastingen en wat dies meer zij? — Wij hopen het niet; althans de ingezetenen van het platte land van dit gewest, wedijveren als 't ware wie de eerste zal zijn, om de hooge landsregering met hunne gevoelens nopens de groote huishouding van staat bekend te maken. Het onderstaande adres, aan Z. M. den Koning gericht, en waarvan een afschrift aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal is verzonden, zal altoos een vereerend getuigenis geven van der supplianten belangstelling in het moeilijk, doch gelukkig volbrachte werk van de verdienstelijke mannen, welke zitting hadden in de staats-commissie, om aan Nederland, in 1848, een concept-grondwet te geven. Bovendien zal dit adres supplianten vrij waren voor zelf-beschuldiging, voor zielesmart, voor zelfverwijt van pligtverzuim; al hetwelk het genot van 't leven meer verbitterd en verwoest, dan menige andere ondeugd.

Nederlanders! Zult gij uwen Vorst niet ondersteunen, nu hij u oproept om hem bij te staan in den moeilijken strijd tegen aristocratie? Verheft uwe stem dan voor de nieuwe instellingen, even als gij, in 1830, uwe armen leendet en der regering bijstand boodt ter betengeling van oproer en regeringloosheid. Doet gij het eerste thans niet, dan zult gij wellicht eerlang weder in de droevige noodzakelijkheid zijn, het laatste te moeten doen.

W. . . . ., april 1848.

R.

Aan Zijne Majesteit den Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz. enz.

SIRE!

Ondergeteekenden, ingezetenen der gemeente Warfum, provincie Groningen, verklaren bij dezen eerbiedig aan Uwe Majesteit, dat zij aan het ontwerp van gewijzigde grondwet, ontworpen door de staats-commissie, benoemd bij Uwer Majesteits besluit van den 17den maart jongstleden, over het geheel genomen, hunne goedkeuring wel kunnen geven. Zij nemen desniettemin de vrijheid, en rekenen zich dit ten pligt, om op dit zoo wel uitgewerkt en in dank ontvangen stuk, hetwelk door Uwe Majesteit der natie als 't ware ter beoordeeling is voorgelegd, de volgende aanmerkingen te maken en die langs dezen weg onder de oogen van Uwe Majesteit te brengen.

Het inkomen van Uwer Majesteits huis, Sire! is den ondergeteekenden te hoog voorgekomen in verhouding tot 's lands financiële krachten. De lasten zijn zoo verbaasend hoog en drukkend geworden, dat eene bezuiniging in uitgaven noodzakelijk, ja onvermijdelijk is geworden, en bij onze huishouding van staat steeds overal op den voorgrond moet staan. Dit op het oog houdende, kunnen zij dan ook goedkeuren, dat in art. 51 der ontworpen grondwet, de schadeloosstelling aan de leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal verminderd is geworden; doch, bij ruimere geldelijke omstandigheden, had, in hun oog, dat cijfer eens zoo hoog moeten zijn, dan waarop het nu is voorgedragen, want dan nog, wanneer men het inkomen van de leden der Tweede Kamer verdubbelde, dan nog, zeggen wij, zouden de uitgaven voor 68 leden der Tweede Kamer, of voor het *wetgevend staatsligchaam* niet meer belooopen dan f 272.000, terwijl daarentegen de civile lijst van Uwe Majesteit (de hooge tractementen der ministers daaronder nog niet eens begrepen), dus de uitgaven voor het *uitvoegend staatsligchaam*, volgens het ontwerp, nog aanzienlijk meer dan een en een half miljoen kan bedragen. Inderdaad, een verbaasend en in het oog springend verschil! De natie, Sire! hoopt nu steeds op betere, op gelukkiger tijden! doch zij verwacht thans van U alleen — ja, van U alleen, Sire! verwacht zij thans verbetering en vereenvoudiging in onze staatsinrigting, bezuiniging, ja aanzienlijke bezuiniging, in onze huishouding van staat!

Sire! Ondergeteekenden smeeken daarom, namens de geringere en arme volksklasse vooral, maar ook voor zich zelve en de hunnen, Uwe Majesteit onderdanig, om hier, als hoofd van den staat, het voorbeeld te geven, door het inkomen van Uwer Majesteits huis eens zoo laag te bepalen als in art. 27, 30 en 31 wordt voorgedragen. Dit, Sire! zal gewis, direct en indirect, de uitgaven van staat aanzienlijk verminderen! De hooge ambtenaren toch, thans te ruim, ja buitensporig hoog bezoldigd, zullen Uwer Majesteits voorbeeld ongetwijfeld volgen, en dit zal, behalve bezuiniging daar te stellen, ook jaarlijks de aanmerking van het staatsligchaam, hetwelk de begroting van uitgaven moet beoordeelen, voorkomen, dat de bezoldiging van collegien en ambtenaren, welke volgens art. 57 van het ont-

werp, door Uwe Majesteit zullen moeten geregeld worden, niet in evenredigheid met de financiële krachten der natie zullen zijn. Uwer Majesteits voorbeeld in dezen zal alles afdoende zijn, en de natie eene moreele kracht schenken, welke onze pen hier in korte bewoordingen, noch wil, noch kan schetsen en omschrijven.

Eene tweede aanmerking is deze, dat de ondergeteekenden, in art. 132, laatste alinea, wenschen gesteld te zien: „De wet kan verordenen, dat de voorzitter uit den raad door den Koning benoemd worde.”

In de derde plaats zien ondergeteekenden geen het minste nut in het bestaan eener Eerste Kamer, zoo als bij art. 71 verordend wordt, en zullen hier, over de daar gestelde vereischten voor het lidmaatschap dier geprojecteerde Kamer, dus niet uitweiden.

In de vierde en laatste plaats zouden ondergeteekenden gaarne zien, dat in art. 86 bepaald wierde, dat geen lid der Tweede Kamer, gedurende het tijdvak, dat hij zitting heeft als lid der Kamer, een winstgevend ambt, hem van wege de regering aangeboden, zoude mogen aannemen. Eene droevige ervaring, Sire! heeft ondergeteekenden tot het doen van dit verzoek geleid.

Ziedaar, Sire! openhartig de wenschen blootgelegd van eenige staatsburgers, die niets anders beoogen, dan de welvaart van allen; die voor zich zelve niet vragen, noch anderen benijden in hogere maatschappelijke betrekkingen geplaatst en werkzaam te zijn ter bevordering van volkswelzijn en volkswelvaart. — Dat wijsheid Uwer Majesteits gangen besture!

April 1848.

Q. F.

Necrologie.

De gepensioneerd generaal-majoor der artillerie WILLEM BARTHOLOMÉ EDUARD PARAVICINI DI CAPELLI was de zoon van JOHAN CASPAR, die in 1795 benoemd werd tot inspecteur der artillerie-magazijnen en die in 1803 als chef van het wapen der artillerie optrad, waarin hij groote verbeteringen tot stand bracht of voorstelde, voornamelijk ook in de zee-artillerie. De grootvader des overledenen, BARTHOLOMÉ EDUARD, had vroeger, in 1789, als chef der artillerie, voor het eerst artillerie-scholen in Nederland doen oprigten, waardoor het onderwijs bij dat wapen, vroeger tijdens COENHOORN zoo beroemd, maar later diep gezonken, veel verbeterd was. De kleinzoon heeft waardig de voetstappen zijner verdienstelijke voorouders gedrukt. Door zijne bemoeijngen van 1816 tot 1823 heeft het Nederlandsche leger, voor alle andere mogendheden van het vaste land, een gewijzigd Engelsch artillerie-materieel bekomen; het door den overledene oorspronkelijk voorgestelde materieel hield in zwaarte het midden tusschen het in 1841 ingevoerde stelsel; en met zekerheid mag men beweren dat, waren *toenmaals* zijne denkbeelden geheel ten uitvoer gelegd, de zoo kostbare vernieuwing van veld-materieel gedurende de laatste jaren zou nimmer hebben plaats gehad.

Minder gelukkig dan zijne voorouders, heeft hij nimmer zijne groote verdiensten genoegzaam erkend gezien; zijne overgrootte zedigheid is daarvan gedeeltelijk de oorzaak geweest, als die hem belette zich zelve te verheffen. Maar krenkend moet het toch voor zijn gevoel zijn geweest, de minister van Oorlog LUST, zich de uitvinding van dat materieel, in volle vergadering der Staten-Generaal (1) te hooren toeëigenen. Gelukkig zijn, in een onlangs uitgekomen werk (2), uit officiële stukken verzameld, 's mans verdiensten in een helder licht gesteld; en ook hier zal, als altijd, de waarheid eindelijk zegen vieren.

De stad Zutphen mag zich met evenveel recht beroemen op den kundigen PARAVICINI als de stad Thiel op den dapperen CHASSE; maar de verdiensten van den eerstgemelde zijn minder algemeen bekend, zoo als dit dikwijls met officieren van wetenschappelijke wapens het geval is.

Geboren op den 16den februari 1778, trad hij den 27sten september 1786 als kadet der artillerie in dienst, en werd hij op den 31sten december 1792 tot 2de luitenant benoemd. In 1794 bij de rijdende artillerie overgeplaatst, verliet PARAVICINI de dienst met eervol ontslag na de revolutie van 1795. Den 6den april 1802 trad hij weder in Bataafsche dienst als kapitein der artillerie, en werd den 15den daaraanvolgende benoemd tot aide-de-camp van den generaal JANSSENS, in welke betrekking hij verbleef tot den 8sten juni 1804, toen hij bij het 1ste bataillon artillerie overging. In 1806 werd PARAVICINI benoemd tot kapitein aide-de-camp der mobiele artillerie, en in 1808 tot kapitein bij de toen vereenigde wapens der artillerie en genie. Bij de inlijving van Holland ging hij met den 1sten januari 1811 als kapitein over bij het 9de Fransche regiment artillerie, werd den 12den janhari 1812 benoemd tot luitenant-kolonel en onder-directeur, uit welke betrekking hij den 27sten maart 1813 in zijnen rang werd overgeplaatst bij het 3de regiment artillerie. Den 21sten juli daaraanvolgende verkreeg hij het

(1) Zie de *Staats-Courant* van zaterdag, 24 augustus 1847, no. 197.

(2) c. J. STREUMER, omschrijving van de Nederlandsche veld-artillerie.

bevel over eene divisie artillerie; en in 1814 uit zijne gevangenschap in Nederland wedergekeerd, werd hij tot luitenant-kolonel der artillerie benoemd. In 1816 aan het hoofd gesteld van de constructie-winkel te Antwerpen, en in 1820 naardien van Delft overgeplaatst, verwisselde hij die betrekking bij het materiëel, op den 18den juli 1824 met die van kommandant van het 1ste bataillon veld-artillerie, welk kommando hij na 1826 als kolonel bleef behouden. Bij de reorganisatie van 1829 werd PARAVICINI benoemd tot kommandant der 1ste artillerie inspectie, welke betrekking hij na 1834 als generaal-majoor bleef behouden, en daarbij in 1837 tijdelijk belast werd met het kommando over de 2de inspectie. Hij was toen, even als zijne voorouders, opgeklimmen tot chef van het personeel der artillerie, en door zijne zorgen werden achtervolgens de batterijen voor het leger uitgerust, de vestingen gewapend. De belegering der citadel van Antwerpen heeft aan Europa doen zien tot welke hoogte toenmaals de Nederlandsche artillerie geklommen was, onder de leiding van Z. K. H. prins FREDERIK, bijgestaan door mannen als PARAVICINI en SELIG.

De generaal PARAVICINI woonde in 1793 en 1794 de veldtochten tegen de Franschen bij, en was van 1802—1805 aan de Kaap de Goede Hoop. In 1806 was hij bij het leger te velde in Duitschland, van 1807—1809 op de kusten van Zeeland, in 1810 op de kusten der Zuiderzee en in 1811 in het kamp van Bologne. In 1812 en 1813 woonde hij de veldtochten van Rusland, Saksen en Boheme bij; terwijl hij zich van 1830—1834 in Nijmegen bevond. Onder de voornaamste gevechten, die hij bijwoonde, behooren de veldslagen van Smolensko, Krasnoï, bij de Beresina, bij Wilna, Pirna, Dokua, Peterswolden en Dresden, waar hij gevangen werd genomen. Hij werd benoemd tot ridder van het legioen van eer, den 22sten september 1811, en van den Nederlandschen Leeuw den 7den oktober 1831. Wonden heeft hij nimmer bekomen, doch in 1812 zijn zijne beide voeten bevroren geweest.

PARAVICINI paarde bij veel kunde een vlug oordeel, eene groote tegenwoordigheid van geest en eene gevathheid, die, bij zijne minzame en beleefde manieren, zijnen omgang even aangenaam als leerszaam maakten. In verschillende betrekkingen, bij materiëel en personeel gediend hebbende, was hij vrij van alle die kleingeestige vooroordeelen, die de zoodanigen kenmerken, die hun geheele loopbaan uitsluitend bij één gedeelte van het zoo veel omvattende artillerie-corps hebben doorgebracht. Die vrijere denkbeelden berokkenden hem echter veel ongenoegen; en men mag zijn streven om van lieverlede de rijdende artillerie te doen afschaffen wel als de grondoorzaak van alle volgende miskenningen rekenen.

Bij de vermindering van het leger in 1841 werd de generaal PARAVICINI op pensioen gesteld, even als zoo vele andere verdienstelijke officieren. Te gelijker tijd verklaarde de minister van oorlog, LIST, dat hij het leger van alle overtollige en onnutte voorwerpen had gezuiverd!!

„Le crime fait la honte, et non pas l'échafaud.”

De generaal PARAVICINI, die reeds vroeger zijne echtgenoot verloren had, en sedert de laatste maanden ziekelijk was, laat slechts één zoon na, eerste luitenant der artillerie; voor wien het eenigzins tot troost zal kunnen strekken een vader te hebben verloren, wiens nagedachtenis bij allen, die hem kennen, in gezegde aandenken zal blijven, en wiens werken nog zullen hooggeschat worden, wanneer reeds lang de dwaze veranderingen van verwaande, opgeblazen personen zullen vergeten, of aan de bespotting prijsgegeven zijn.

N. 26 april 1848.

Een Artillerist.

Advertentiën.

Het ERVE en GOED EVERHARDINK, gelegen onder Zelhem, en gedeeltelijk onder Hengelo, groot met de HEIDEGRONDEN 33 Bunders, 48 Roeden en 50 Eilen; een stuk BROEKGROND, onder Ruurlo, groot 2 Bunders, 78 Roeden en 50 Eilen, de Broederijdsche TIEND, gaande uit landen, gelegen in de Gemeente Ambt Doetinchem, en het ERVE en GOED KRASSENBERG, in de Gemeente Ambt Doetinchem gelegen, groot met de HEIDE 7 Bunders, 8 Roeden, zullen op Woensdag den 17den dezer, ten overstaan van den Notaris BECKING, te Zelhem, residerende in het Heeren-Logement te Doetinchem, des voormiddags om 10 ure, in massa en percelen, ter inzate worden aangeboden, zullende de tweede veiling en verkoop na het hoogste bod in massa of percelen plaats hebben in hetzelfde Logement te Doetinchem, op Woensdag den 31sten aanstaande, des voormiddags om 10 ure.

Ten overstaan van den te Velp standplaats hebbenden Notaris VAN ROSENTHAL, zal men, op Woensdag den 24sten Mei 1848, in het Logement de Grootte Zwaan aldaar, bij Inzetting, en 14 dagen daarna, alzoo op Woensdag den 7den Junij daar-aanvolgende in het Heeren-Logement, mede te dier plaats, bij toeslag, beiden des morgens ten 10 ure, in het openbaar veilen en verkoopen:

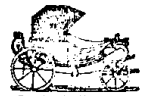
Het aanzienlijk, fraai en rentgevend LANDGOED, SCHERPENHOFF, gelegen onder Rhe-

den, nabij Felp, in de nabijheid van den Straatweg, bestaande in kapitaal HEERENHUIS, met een GESTOELTE in de Kerk der Hervormde Gemeente te Rheden; afzonderlijke WONINGEN voor Koetsier en Tuinman, ruim KOETSHUIS, met STALLING voor 6 Paarden, eigen VISSCHERIJ in de, hetzelfde gedeeltelijk doorsnijdende, Laak, MOESTUINEN, BOOMGAARDEN, eene aanzienlijke hoeveelheid zwaar OFGAAND EIKEN- en ander HOUT, doorsneden met WANDELINGEN, BOUW en UITERWAARDE WEILANDEN, alles aan elkander gelegen, volgens Kadastrale Opmeting groot ongeveer 90 Bunders en breeder omschreven bij aangeslagen Billetten; de INBOEDEL en RIJTUIGEN op dat Landgoed, zullen binnen 14 dagen na den toeslag mede in het openbaar worden verkocht.

De Voorwaarden van Verkoop, mitsgaders de Kadastrale Kaarten van gezegd Landgoed, zullen 14 dagen voor de Inzetting ten Kantore van genoemden Notaris ter bezigtiging liggen, terwijl bij denzelven in Persoon of met vrachtwijze brieven, nadere Inlichtingen te bekomen zijn.

Nog zal dezelfde Dagen worden geveild een HEERENHUIS met Uitgestrekte TUINEN, staande aan den Straatweg midden in het Dorp Felp.

Uit de Hand te Koop:

Door vertrek naar elders twee eenigen tijd gebruikte PHAETONS. — Te bevragen bij den Rijtuig-Fabrikant F. HENRICH, op de Steenstraat, te Arnhem. — Brieven franco.

TE KOOP OF TE HUUR: Pas geworpene EZELINNEN met VEULENS. — Te bevragen bij de Erven van P. VAN SCHAAAR, te Arnhem.

† † † In het jaar 1800 acht en veertig, den achtsten Mei, ten verzoeken van BARTHA AALDERS, Huisvrouw van EFFERT DE GEEST, zonder bepaald beroep, wonende te Arnhem, bij Geregistreerd Vonnis van de Arrondissements-Regtbank te Arnhem, van den tweeden December 1847, geadmitteerd om ten na te melden einde gratis te procederen en uit kracht van het verlot door voormelde Regtbank bij beschikking van den 31sten Januarij 1848, op het daartoe door de requirante gedane verzoek, verleend zijn mede Geregistreerd, ten deze Woonplaats kiezende te Arnhem ten Kantore van den Heer Mr. FREDERIK BÖHTLINGK, Procureur bij de Arrondissements-Regtbank te Arnhem, wonende aldaar in de Walstraat, Wijk T. No. 302, dien de requirante tevens bij deze stelt om in het na te melden Regts-geding als zoodanig voor haar op te treden en werkzaam te zijn, — heb ik ondergeteekende, NICOLAAS ANTONIUS GEURTS, Eerste Deurwaarder bij de Arrondissements-Regtbank te Arnhem, wonende aldaar in de Korte Nieuwstad, Wijk E No. 216, voor de eerste maal opentlijk Gedagvaard, EFFERT DE GEEST, het laatst gewoond hebbende te Arnhem, doch thans afwezig, gevolgelijk mijn exploit doende bij aanplakking aan de voornamende Deur der Vergaderzaal van de Arrondissements-Regtbank te Arnhem, alsmede aan het huis der Gemeente te Arnhem, terwijl ik een tweede Afschrift van hetzelfde heb overgegeven aan den Ambtenaar van het Openbaar Ministerie bij voornoemde Regtbank, die het oorspronkelijke met Gezien heeft geteekend, en voorts nog bij plaatsing in de Staats- en Arnhemse Couranten, als zijnde de daartoe bij voormeld verlot uitdrukkelijk aangewezen nieuwspapieren. — Om na verloop van drie maanden na heden, en wel op Maandag den vierden September 1800 acht en veertig, des voormiddags ten tien ure bij vooraf gestelden Procureur te verschijnen ter civiele Teregtzitting van de Arrondissements-Regtbank te Arnhem, gehouden wordende op het Paleis van Justitie aldaar; ten einde:

Aangezien de gedaagde in den loop van het Jaar 1800 zes en dertig van zijne voormelde Woonplaats is vertrokken zonder volmagt tot het waarnemen zijner Zaken gegeven, of order op het beheer van dezelve gesteld te hebben. Aangezien er alzoo meer dan Vijf Jaren na het vertrek van den gedaagde zijn verlopen zonder dat bewijs is ingekomen, van zijn Aanwezen of Overlijden.

Aangezien de Eischeresse, in hare betrekking van Echtgenoot van den Gedaagde, belang heeft dat bij Vonnis van voornoemde Regtbank worde verklaard, dat er regtsvermoeden van het Overlijden van den Gedaagde bestaat en zulks sedert den laatsten December 1836. Mitsdien aan gemelde Regtbank, hetzij in Persoon, hetzij door iemand van zinentwege, van zijn aanwezen te doen blijken, den gedaagde tevens aanzeggende, dat, ingeval noch de gedaagde noch iemand voor hem op deze dagvaarding bij voorafgestelden Procureur mogt opkomen en alzoo niet behoorlijk van zijn aanwezen mogt doen blijken, door de requirante zal worden geconcludeerd, dat haar daarvan zal worden verleend acte en tevens verlot tot het doen van eene tweede dergelijke dagvaarding, alles met veroordeeling van den gedaagde in de kosten. — De kosten zijn in debet.

Was Get. N. A. GEURTS.

Voor Copie Conform,
N. A. GEURTS,
1ste Deurwaarder.

OP HYPOTHEEK

wordt gevraagd f 2500 à f 4500 tegen billijke renten: te vestigen in Vaste Goederen, ter waarde van het dubbele hier som. — Nadere inlichtingen zijn te bekomen bij den Notaris PASTEUR, te Doetinchem.

Van 8 tot 20 Mei.

OPENBARE TENTOONSLELLING VAN ENGELSCH-BOEK- EN PLAATWERKEN.

ten Huize van den Boekverkooper K. FUHRI, te 's Gravenhage, Noord-Einde, F. 69 (Ingang door de Huisdeur). Deze rijke Verzameling eene Waarde vertegenwoordigende van meer dan VIJFTIEN DUIZEND GULDEN, bevat zoowel de Goedkoopste Uitgaven van Engelsche Schrijvers als de Prachtigste Plaatwerken, en maakt een geheel uit, welk nimmer hier te lande aldus bijeen gezien. De Catalogus daarvan waarin de Prijs vermeld wordt voor welken ieder Artikel te bekomen is, wordt Gratis uitgegeven. Vele dier Prijzen zijn verre beneden de vroegere of zelfs wel beneden tegenwoordige Londensche Prijzen.

Genoemde Boekverkooper durft de beminnaars der Engelsche Letterkunde en Liefhebbers van Plaatwerken gerustelijk uitnoodigen, hem met een bezoek te vereeren. De gelegenheid ter Bezigtiging is opengesteld van des Morgens Elf tot des Avonds Zeven Uur, in een hiertoe expresselijk ingerigt Lokaal.

De Catalogus is ook buiten 's Gravenhage bij vele Boekverkoopers voorhanden, die tevens Bestellingen aannemen.

Spoorweg-, Stoomboot & Diligence-Expeditie.

Van Heumen, Koens & Kiesbrink.

Te beginnen met den 10den e. k., vertrekken de Diligences dezer Onderneming.

Van Arnhem, na aankomst van den 1sten Trein: naar Nijmegen, (in correspondentie met de Stoombooten der Nederlandsche Stoomboot-Maatschappij op Rotterdam), Doesborgh, Zutphen, Groenlo, Winterswijk, Deventer, Zwolle, Groningen en Leeuwarden.

Van Arnhem, na aankomst van den 2den Trein: naar Nijmegen, Kleef, Doesborgh, Doetinchem, Gendringen, Zutphen, Goor, Oldenzaal, Enschede, Lingen, (in Correspondentie met Bremen en Hamburg), Deventer, Zwolle, Groningen en Leeuwarden.

Van Arnhem, na aankomst van den 3den Trein: naar Dieren en Zutphen.

Van Nijmegen, des morgens ten 9 ure, op den 2den Trein, en des namiddags ten 5½ ure, in verband met de van Arnhem naar bovenstaande plaatsen vertrekkende Diensten.

Van Zutphen, des morgens ten 3½, 8½ en des namiddags omstreeks 12½ ure, in Correspondentie met alle Spoortreinen, Nijmegen, Kleef en Noord-Brabant.

Rijn-Stoomboot-vaart.

KEULSCHE-MAATSCHAPPIJ.

DAGELIJSCHES DIENST

Van Arnhem direct naar Keulen, Mainz, Mannheim en tusschen gelegene plaatsen.

Vertrek van Arnhem, des morgens ten 6 ure, om nog denzelfden avond te Keulen aan te komen.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen bij den Ondergeteekende te Arnhem, bij de Factorij van den Nederlandschen Rijn-Spoorweg te Amsterdam, en, door geheel het Rijk, aan de Kantoren van de Algemeene Expeditie-Maatschappij (C. VAN DER HORST) met welker Diligence-Diensten deze Vaart in onmiddellijk verband staat.

H. BUDDÉ G.J.ZN.

STOOMVAART

VOOR DEN

NEDER- EN MIDDEN-RIJN.

DUSSELDORPSCHE

MAATSCHAPPIJ.

Van Arnhem naar Rotterdam:

Elken Zondag, Dingsdag en Vrijdag, des morgens omstreeks 9 ure.

Van Arnhem naar Dusseldorf en Mannheim:

Elken Maandag, Woensdag en Zaterdag, des namiddags om 3½ ure.

Nadere inlichtingen geeft de Agent te Arnhem C. BALCK.

Waterhoogte te Arnhem

Den 9 Mei 2 El 5 Palm 9 Duim; gew. 0 D. gev. 16 D.

Te Arnhem, bij G. J. THIEME, Boekdrukker.

HAAGSCHE BERIGTEN.

BIJBLAD TOT DE ARNHEMSCHE COURANT.

TWEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

's Gravenhage, 9 Mei.

Heden ten 2 ure, heeft de Kamer hare werkzaamheden hervat. Na de langdurige schorsing van haren arbeid, is het niet verwonderlijk niet ondoelmatig mede te deelen welke onderwerpen gedurende de tegenwoordige zitting (van 1847—1848) bereids door de Kamer zijn afgewerkt en welke nog bij haar in behandeling zijn gebleven:

A. BEHANDELDE ONDERWERPEN.

- I. Troonrede (Adres in antwoord).
- II. Ontwerp tot regeling der ontvangsten en uitgaven van het pensioenfonds voor burgerlijke ambtenaren, over het jaar 1848.
- III. Ontwerp tot opheldering van het fonds voor de kosten der rooimaking van den Zuidplas in Schieland.
- IV. Ontwerp tot verlenging van den termijn voor de intrekking van een gedeelte der muntbiljetten.
- V. Overeenkomst van 8 Mei 1847 tusschen de Nederlanden en het groothertogdom Baden, betreffende de wederzijdsche aflevering van misdadigers.
- VI. Ontwerp tot opheldering van het fonds voor het Staatsblad, en regeling der uitgaven over 1847 en vroeger.
- VII. Ontwerp tot verhooging van hoofdstuk V der staatsbegroting over de jaren 1847, 1848 en 1849, ter zake van de wet van 29 Nivôse X^{II} Jaar.
- VIII. Ontwerp van wet tot regeling van het Nederlandsch muntwezen.
- IX. Ontwerp tot regeling der uitgaven voor den steenweg van Maastricht naar de Geldersche grenzen.
- X. Ontwerp tot opheldering van de consent-biljetten voor de onbelaste graven.
- XI. Ontwerp tot regeling der kosten van den weg van Hertogenbosch naar Culemborg.
- XII. Ontwerp tot verhooging van hoofdstuk IV der staatsbegroting over 1847 (gevaugenis).
- XIII. Ontwerp tot verleening eener dispensatie aan de Aken-Maastrichtsche Spoorweg-Maatschappij.
- XIV. Ontwerp tot aanvulling der middelen voor 1846 en 1847.
- XV. Ontwerp tot opheldering van het verbod van doortocht naar Suriname.
- XVI. Ontwerp tot nadere regeling van fondsen, vereischt tot herstel van het Nederlandsche muntwezen.
- XVII. Ontwerp tot bestemming van het batig slot eener rekening wegens betalingen aan de Maatschappij van Weldadigheid.
- XVIII. Adres van rouwbeklag wegens het overlijden van prins Willem Alexander Frederik Konstantijn Nikolaas Michail.
- XIX. Ontwerp tot verhooging van hoofdstuk VIII der staatsbegroting voor 1848.
- XX. Ontwerp tot verhooging van hoofdstuk X der staatsbegroting voor 1848.

B. NOG NIET BEHANDELDE ONDERWERPEN.

- I. Ontwerp van wet, betreffende de ondersteuning van behoeftigen.
- II. Wetboek van strafregt. Tweede en derde boek.
- III. Verslag aan den Koning aangeboden van het gebruik der geldmiddelen, gedurende het jaar 1845, in betrekking tot de algemeene begrotingen van inkomsten en uitgaven over de jaren 1844 en 1845, mitsgaders andere ontvangsten en betalingen, en tevens opleverende een algemeen overzicht van den toestand van 's Rijks schatkist op het tijdstip van 1 Januarij 1846. (In handen gesteld eener commissie, bestaande uit de heeren Gouverneur, van Rosenthal, Verwey-Mejan, van Naam en van Panhuys.)
- IV. Verslag nopens den staat der hoogere, middelbare en lagere scholen in het koninkrijk der Nederlanden over 1845. (Commissie, de heeren: Luyben, Scheers van Haren-Curspel, Lussac, van Leeuwen en Telling.)
- V. Verslag nopens den staat van het armwezen over 1845. (Commissie, de heeren: de Jong van Beek en Donk, de Man, Uytwerf, Sterling, van Heemstra en Cost Jordens.)
- VI. Algemeene rekening wegens de ontvangsten en uitgaven over het dienstjaar 1844, benevens rekeningen wegens de regeling van tien bijzondere fondsen. (Zelfde commissie als VI.)
- VII. Ontwerp tot aanvulling van art. 32 der instructie voor de algemeene rekenkamer.
- VIII. Ontwerp tot regeling van het koloniaal batig slot over 1846.
- IX. Ontwerp tot vaststelling van straffen in de reglementen en keuren van heemraadschappen enz.
- X. Ontwerp tot aflossing van schuld over 1847.
- XI. Verslag van de algemeene rekenkamer over 1846 (commissie, de heeren: de Kempenaer, van Rijkersdorp, Borski, Duijmaer van Twist en Star Busmann).
- XII. Verdrag van scheepvaart en handel met Zweden en Noorwegen (commissie, de heeren: van Dam van Isselt, Corver-Hoofst, de Monchy, van Haersolte en de Weichs de Wenne).
- XIII. Rekeningen wegens drie opgehevene bijzondere fondsen (in handen gesteld der commissie van n°. VI).
- XIV. Rekeningen wegens twee bij de wet geregelde bijzondere fondsen (aan dezelfde commissie als n°. VI).
- XV. Rekening wegens het bijzonder fonds, tot het doen van betalingen voor de maatschappij van weldadigheid (aan dezelfde commissie als n°. VI).
- XVI. Lijst der door den Koning verleende dispensatie, betrekking hebbende tot het ministerie van oorlog (commissie, de heeren: Schooneveld, Byleveld, Jongma, Wichers en Kniphorst).
- XVII. Verslag nopens den staat der hoogere, middelbare en lagere scholen in het koninkrijk der Nederlanden over 1846 (aan dezelfde commissie als n°. X).

XXXII. Verslag nopens den staat van het armwezen over 1846 (aan dezelfde commissie als n°. XI).

XXXIII. Verslag omtrent het gebruik der geldmiddelen over 1846. (In handen der commissie genoemd onder n°. VI.)

XXXIV. Zeven en twintig ontwerpen tot verduidelijking en wijziging der bepalingen van de Grondwet.

XXXV. Staten, aanwijzende de geraamde ontvangsten en uitgaven van de Nederlandsch-Indische administratie over 1847 en 1848, in Indië en Nederland. (Commissie, de heeren: Faber van Riemdijk, Hoffmann, van Beek Vollenhoven, Menso en van Heloma).

XXXVI. Ontwerp tot instandhouding van belgijsche wettelijke verordeningen in het hertogdom Limburg.

Naar men verneemt zullen er, bij de hervatting van de werkzaamheden der Kamer, door het ministerie een aantal nieuwe ontwerpen van wet worden aangehouden.

Zitting van Dingsdag, 9 Mei 1848.

In deze zitting is ingekomen eene missive van de heeren de Weichs de Wenne en Beerenbroek, die verhiinderd worden voortsnog aan de werkzaamheden der Kamer deel te nemen, de eerste ten gevolge van ongesteldheid en de tweede uithooide van zijne werkzaamheden als Koninklijk Commissaris voor het hertogdom Limburg. — Aangenomen voor kennisgeving.

Zijn ingekomen twee Koninklijke boodschappen. De eene strekt ten geleide van een wets-ontwerp, tot het verleenen eener dispensatie aan de heeren Nymen en van Marle te Zutphen, en wel van de artt. 11 en 12 der wet van 16 November 1814; de andere heeft ten doel de tijdelijke wijziging van art. 26 der wet van 12 Maart 1818, nopens de uitoefening der groote visscherij. Beide ontwerpen gaan vergezeld van memorien tot toelichting. Alle deze stukken worden verzonden aan de afdelingen.

Is ontvangen eene missive van den tijdelijken minister van buitenlandse zaken, die daarbij aanbiedt een afschrift van een tusschen de Nederlanden en de beide Siciliën gesloten verdrag van handel en scheepvaart. Drukken en rondlezen; wordende die missive in handen gesteld eener commissie, bestaande uit de heeren Nederburgh, Anemaet, Enschedé, Kien en Egter, om deswege rapport uit te brengen.

Nog is ontvangen eene missive van den tijdelijken Minister van Binnenlandsche Zaken, die de zienswijze van de Regering kenbaar maakt omtrent het ongezegeld aanbieden van adressen door de Provinciale en Gedeputeerde Staten aan den Koning en de Staten-Generaal, waartoe zij, krachtens de Grondwet, de bevoegdheid bezitten. Daar art. 104 van het reglement van orde der Kamer met die zienswijze niet strookt, daar ongeteekende stukken worden ter zijde gelegd, zoo hoopt de minister, dat de Kamer maatregelen zal gelieven te nemen, dat voortaan dusdanige ongezegelde requesten der Staten niet meer ter zijde zullen worden gelegd. Ook dit stuk wordt in handen gesteld eener commissie, bestaande uit de heeren Gouverneur, Faber van Riemdijk, Verwey Mejan, Duijmaer van Twist en van Panhuys.

De heer Hoffman doet verslag namens de commissie, belast geweest om met die der Eerste Kamer het adres van rouwbeklag aan den Koning aan te bieden, wegens het overlijden van Z. K. H. prins Alexander. Uit dat verslag blijkt, dat Z. M. de koning, na mededeeling van het adres, daarop heeft geantwoord:

De deelneming, welke UEd. Mog. aan den dag leggen in het overgroot verlies, hetwelk Mij getroffen heeft, vertroost mijn gesnoekt gemoed. Ik dank UEd. Mog. hiervoor uit den grond mijns harten.

« Met UEd. Mog. zie ik een waarborg voor het welzijn des vaderlands in het bestaan der volkomen overtuiging, dat de geheele natie, in vreugde en in smart, zich aan haren koning aansluit en met vertrouwen de toekomst te gemoet gaat. Deze overtuiging wordt door het adres van UEd. Mog. bevestigd en ook daarom stel ik het op hoogen prijs. »

De Commissie wordt voor de door haar voorgelegde taak bedankt. Is ingekomen een groot aantal verzoekschriften uit al de oorden des lands, betrekkelijk de grondwetsherziening, waarbij wordt aangedrongen op de invoering van regstreeksche verkiezingen, vrijheid van onderwijs, vrijheid van eredienst, vrijheid van vereniging, enz.; op wijziging van het belastingstelsel, afschaffing van de accijzen op het gemaal, het geslagt, het zout, den turf, enz.; op de invoering van belastingen op de inkomsten, of op de coupons, enz.; op de daartelling van een nieuw wetboek van strafregt, enz., enz. Onder de ingekomen requesten behoort dat van den heer S. P. Lipman, te Amsterdam, en van de heeren Metman e. r., te 's Gravenhage, die verzoeken, dat vóór alles met het gewigtig werk der Grondwets-herziening worde aangevangen, en dat hetzelfde met spoed worde ondernomen en algedaan.

Wordt besloten alle deze requesten te verzenden aan de commissie tot de verzoekschriften.

De heer Mutsaers greft aan de commissie voor de petitiën in overweging, om vóór alles rapport uit te brengen op de petitie van den heer Metman en andere ingezetenen uit de residentie, en wijders over al de adressen die dezelfde strekking hebben. Bij de afwezigheid der ministers, welke door spr. wordt betreurd, weet hij geen ander middel om van de zienswijze der Kamer te doen blijken, nopens de gebiedende noodzakelijkheid van spoedige behandeling, dan hetgeen hij thans aan de commissie voorstelt.

De heer van Heemstra ondersteunt dit voorstel ten sterkst. Hij gelooft dat de Kamer behoort te doen blijken, hoezeer zij gesteld is op eene spoedige afdoening der Grondwets-herziening. Waren de ministers heden tegenwoordig geweest, spr. zou hem dienaangaande bepaalde vragen gerigt hebben. Hij doet het

dringend noodzakelijke der onverwijde afdoening met kien van redenen nitkomen. De verwachting der Natie is hoog gespannen. Dat dezelve niet teleur gesteld worde! Spr. besluit met als zijne innige overtuiging te verklaren, dat de rust van het Vaderland afhangt van de spoedige indiening en afhandeling van het gewigtig werk der Grondwets-herziening.

De heer van Goltstein ondersteunt mede het voorstel van den heer Mutsaers. Er is behoefte aan spoedige indiening en behandeling der herzienings-voorstellen. Hij kan ook geene gegronde redenen voor de plaatshebbende vertraging vinden. De hooftpunten zijn reeds bij het centraal verslag dezer Kamer over de oude voorstellen bij zamenbrekking opgegeven. Van de zijde der Regering is daarop geantwoord met de betuiging dat ze daarmede hoofdzakelijk in overeenstemming was. Er is dus slechts noodig, dat de gestelde hoofdtrekken opgenomen worden in een Regerings-voorstel. Maar kan hier derhalve reden tot verwijl bestaan?

De heer Romme ondersteunt mede het gedane voorstel. Met verwondering en verbazing heeft hij bij de opsomming der werkzaamheden van deze Kamer geen woord hooren reppen over eene aangelegenheid, welke vóór ieder andere, zoo niet uitsluitend, de aandacht der Kamer had behooren bezig te houden, namelijk de herziening der Grondwet. Van hier ongeveer 7 weken geleden vertrokken, omdat de voorstellen niet in gereedheid waren; tegen heden teruggeroepen, in het vaste denkbeeld dat dezelve heden zouden worden voorgelegd, vindt spr., en naar hij verneemt de geheele natie, zich bitter te leure gesteld over dat verwijl. Na al hetgeen in de laatst verlopen dagen is voorgevallen, beschouwt spreker zich zelven althans gern ander vertegenwoordiger meer dan die der gebiedende noodzakelijkheid. Ons mandaat, zoo zegt hij, houdt op en behoort op te houden, nadat de herziening zal zijn tot stand gebracht. Tot het beraadslagen over andere wets-ontwerpen, behoudens die welke tot den geregelden loop der zaken gebiedend worden gevorderd, acht spreker zich minder bevoegd. — Hij verlangt dus datmen vóór alies de hand aan het werk der herziening zal slaan. Hij verlangt het, om de hier te lande zoo gelukkig behouden rust verder te verzekeren. Hij vordert het in het welbegrepen belang van Natie en Koning. Miskent men thans weder den kostbaren tijd, blijft men stilstaan op den ingeslagen weg; beoogt men soms transactie of achteruitgang, dan beklagt spreker het land en wil in geen een deele verantwoordelijk zijn voor de gevolgen, welke uit dusdanige noodlottige handelingen kunnen voortvloeijen. Vroeger heeft de spreker meermalen het gevoelen geuit, dat eene afdoende herziening in tijden van rust en vrede hier te lande als het ware onmogelijk was. En zou de ondervinding thans nog moeten leeren, dat in een tijdvak, in hetwelk de gedaante van Europa in een verloop van twee maanden geheel en al is veranderd, en waarvan de geschiedenis geen schijn van voorbeeld oplevert, er geene herziening, overeenkomstig de dringende behoeften des tijds, tot stand te brengen ware, — dan ligt de afgrond, waarin wij verzinken kunnen, voor onze voeten. Spreker protesteert alzoo tegen ieder verwijl, want de dag van heden weet niet wat de dag van morgen kan haren!

De heer Nap zegt, als lid der Commissie voor de petitiën, dat de Commissie volkomen bereid is om allereerst en zoo spoedig mogelijk rapport uit te brengen nopens het adres der ingezetenen uit 's Hage en de verdere petitiën, be rekking hebbende tot de Grondwets-herziening.

De heer van Dam van Isselt ondersteunt het voorstel van den heer Mutsaers. Hij heeft echter het woord gevraagd, ten gevolge van hetgeen een der vorige sprekers, naar hij meent, gezegd heeft, betrekkelijk de noodzakelijkheid of de wenschelijkheid, dat de Kamer nader van hare gevoelens, wegens de in de Grondwet te brengen veranderingen doe blijken. Hij gelooft dat de Staats-Commissie te regt verder is gegaan, dan de Kamer verlangd heeft, doch hij wil nog niet zeggen, dat hij onvoorwaardelijk al hare voorstellen zou kunnen omhelzen.

Een nader onderzoek van den kant der Kamer over de vraag, welke veranderingen in de Grondwet moeten worden gebracht, zou kunnen leiden tot het doen verdwijnen van twee mannen uit den ministerraad, op wier behoud hij en zoo velen in den lande den grootsten prijs stellen. Het is alleziens wenschelijk, dat het werk der Grondwets-herziening zoo spoedig mogelijk worden ondernomen en ten einde gebracht. Elke proefneming zou hoogst gevaarlijk kunnen zijn voor de rust van het land. Elke reactionaire beweging zou zeer gevaarlijke gevolgen kunnen te weeg brengen. Elke stap, om de groote beginselen, waarop het ontwerp der commissie steunt, omver te werpen, zou tot groote onaangenaamheden en verwikkelingen kunnen leiden.

De heer van Goltstein beantwoordt den vorigen spreker. Hij heeft van geen nader onderzoek der hoofdbeginselen van den kant der Kamer gesproken. Er is alzoo geene nadere proefneming noodig. De Kamer heeft bereids hare gevoelens blootgelegd. Daardoor is juist eenstemmigheid tusschen Regering en Vertegenwoordiging tot stand gekomen. Daardoor is het mogelijk geworden, om op eene Constitutionele wijze tot beëindiging van het gewigtig vraagstuk der Grondwets-herziening te geraken. Het moet aan het oordeel en aan de wijsheid der Regering worden overgelaten, of zij eenigen naderen stap bij de Kamer zal doen. Maar, wat den spreker aangaat, hij heeft van zoodanig nader voorstel noch gesproken, noch heeft hij het op het oog gehad.

De heer Kniphorst meent, dat het onderwerp der Grondwets-herziening de grootste overweging verdient, en dat daarbij geene overhaasting te pas komt. Het is wenschelijk, dat de spanning, die bij de natie daaromtrent bestaat, ophoude. Doch het koninklijke woord is gegeven, er zal eene herziening plaats hebben; er is tot dat einde eene staats-commissie benoemd; reeds heeft zij een ontwerp gelveerd, het draagt zelfs reeds de bewijzen van overhaasting, het wordt nu in den raad van ministers over-

Buitenlandsche berichten.

Oostenrijk. — Er is te Weenen, den 4, eene beweging ontstaan, die tegen den graaf van Fiquelmont gericht was, welken minister van buitenlandse zaken en president van den raad men verdacht, hield van reactionnaire begrippen. Men duidde het dien graaf kwalijk, dat hij een bezoek bij prins v. Wettinisch had afgelegd en men mompelde alreeds, dat die prins zou terugkeeren. De volksmenigte dwong den graaf v. Fiquelmont te verklaren, dat hij zijn ontslag zou nemen; hetgeen ook werkelijk volgde; hij is door den heer v. Lehelzeln vervangen.

De Noordde. — De inloft der Duitschers in Jutland is thans zeker, en de generaal von Wrangel heeft den 1 Mei eene proclamatie aan de Jutlanders gericht, die sedert 189 jaren geen vijand op hunnen bodem gezien hebben. De Dennen zetten daarentegen hunne maatregelen van blokkade van havens en aanhouding van deitsche schepen met kracht voort; een deensche smaldeel is den 4den voor Helgoland gekomen en laat zelfs geen loods door. Den 29 April heeft de Koning van Denemarken eene verklaring in vier talen uitgevaardigd, waarbij de havens, kuststreken en riviermondingen van Pruisen, Hannover, Oldenburg, Mecklenburg en de Hansesteden en de door Duitschers bezette Deensche streken in staat van blokkade worden gesteld. De Hamburgsche zaakgelastigde Pauli, te Kopenhagen, is beleedigd geworden en heeft zijne pussen bekomen.

— Het voorloopig bewind van Sleeswijk Holstein heeft eene memorie aan lord Palmerston gezonden, ter verdediging van het regt der hertogdommen tegen Denemarken.

(In het Engelsche Lagerhuis, zitting van den 4 Mei, heeft lord Palmerston aangekondigd, dat zowel Pruisen als Denemarken de bemiddeling van Engeland in deze zaak hebben aangenomen. Intusschen heeft de pruisische generaal een parlementair afgewezen.)

De op den 25sten April te Weenen uitgevaardigde constitutie voor het Oostenrijksche Keizerrijk, waarvan in ons voorlaats nummer het inleidend besluit werd medegedeeld, is van den volgende inhoud:

I. Algemeene bepalingen.

§ 1. De gezamenlijke tot den Keizerlijk-Oostenrijkschen Staat behorende landen maken eene onafrekeerbare constitutionele monarchie uit.
§ 2. De constitutie is op de volgende landen van het Keizerlijk toepasselijk, te weten: op de koninkrijken Boheme, Gallicie, Lodomerie met Auschwitz en Zator en de Bukowina, Illyrie (bestaande uit de hertogdommen Karinthie en Krain en het gouvernement van het Kustland), op het koninkrijk Dalmatie, op het aarts-hertogdom Oostenrijk, hoven en beneden de Eens, de hertogdommen Salzburg, Stiermarken, Opper- en Neder-Silezie, het markgraafschap Moravie, het vorstelijk graafschap Tyrol met Vorarlberg.

§ 3. De grenzen van het gebied der afzonderlijke gewesten blijven op den tegenwoordigen voet en kunnen slechts door eene wet veranderd worden.

§ 4. Aan alle volkstammen wordt de onschendbaarheid hunner nationaliteit en taal gewaarborgd.

§ 5. De kroon is, overeenkomstig de bepalingen van de pragmatieke sanctie van 19 April 1713, in het huis van Habsburg-Lotharingen erfelijk.

§ 6. De troonopvolger is meerderjarig wanneer zijn 18de jaar vervuld is.

§ 7. Ingeval hij minderjarig of buiten staat is om zelf te regeren, wordt een regentschap overeenkomstig eene bijzondere wet ingesteld.
II. Van den Keizer.

§ 8. De persoon des Keizers is heiligen onschendbaar. Hij is voor de uitoefening der regeringsmagt onverantwoordelijk; maar zijne besluiten moeten om ten volle van kracht te zijn door een verantwoordelijk minister mede-ondertekend wezen.

§ 9. De Keizer legt bij de opening van den eerstkomenden rijksdag, en elk troonopvolger terstond na de aanvaarding der regering, den eed op de constitutie af.

§ 10. Aan den Keizer alleen is de uitvoerende magt opgedragen; hij oefent de wetgevende magt, gezamenlijk met den rijksdag, uit.

§ 11. Hij benoemt alle staatsambtenaren, verleent alle waarlijheden, ridderorden en rangen van adeloom, en heeft het opperbevel over de land- en zeemagt.

§ 12. Hij verklaart oorlog en sluit vrede en verdragen met vreemde regeringen. Alle verdragen met vreemde Staten moeten door den rijksdag bekrachtigd worden.

§ 13. De Keizer heeft het regt om belooning te geven voor uitstekende verdiensten; hij heeft het regt van gratie en vermindering van straffen; de uitoefening van dit regt is echter, wanneer het veroordeelde ministers geldt, van de tusschenkomst van eene der beide kamers van den rijksdag afhankelijk.

§ 14. Alle regtspleging geschiedt van wege den Keizer en in zijn naam.

§ 15. De Keizer heeft het regt om wetten aan den rijksdag voor te stellen; hij alleen heeft het regt om alle wetten te bekrachtigen.

§ 16. Hij roept jaarlijks den rijksdag bijeen en kan dien verdragen of ontbinden, in welk geval binnen den tijd van negentig dagen een nieuwe rijksdag bijeengeroepen wordt. In geval van overlijden des Keizers moet de rijksdag binnen den tijd van vier weken bijeenkomen.

III. Van de staatsburgerlijke en politieke regten der ingezetenen van den Staat.

§ 17. Aan alle staatsburgers is de volkomen vrijheid van geloof en ge-weten, alsmede de persoonlijke vrijheid gewaarborgd.

§ 18. Niemand kan anders dan met inachtneming der wettelijke vormen in hechtenis genomen worden, uitgezonderd het geval van betrapping op heesterdaad. Binnen vier en twintig uren na de gevangenneming moet elk in hechtenis genomen verdachte en aan zijn regter overgeleverd worden. Huiszoekingen kunnen alleen in de gevallen en met inachtneming der vormen, bij de wet vooraf te bepalen, plaats hebben.

§ 19. De vrijheid van spreken en die der drukpers is, na de algemeene afschaffing der censuur, door de constitutie gewaarborgd. De straffen op het misbruiken dezer vrijheid zullen bij eene door den eersten rijksdag vast te stellen wet bepaald worden.

§ 20. Het geheim der brieven is onschendbaar.
§ 21. De in de §§ 17—20 vermeldde vrijheden worden ook door de vreemdelingen genoten, die nog geene staatsburgerlijke regten verworven hebben.

§ 22. Het regt van petitie en het regt om vereenigingen op te richten is aan alle staatsburgers toegekend. De uitoefening dezer regten zal bij bijzondere wetten geregeld worden.

§ 23. De vrijheid om naar elders te verhuizen mag door de overheden niet belemmerd worden.

§ 24. Elk staatsburger kan grondbezitter worden, iedereen wettelijk geoorloofden tak van nijverheid uitoefenen en alle ambten en waardigheden bekleden.

§ 25. De werking der wet is dezelfde voor alle staatsburgers; allen zijn aan dezelfde jurisdictie, aan dezelfde dienst- en belastingplichtigheid onderworpen; geen hunner kan tegen zijn wil van den hem door de wet toegekenden regter worden afgetrokken.

§ 26. De militaire jurisdictie blijft onveranderd, tot dat daaromtrent bij eene bijzondere wet beschikt zal zijn.

§ 27. De opheffing van de in eenige deelen der monarchie nog wettelijk bestaande ongelijkheid ten aanzien van de burgerlijke en poli-

tische regten der belijders van verschillende godsdienstige gezin alsmede de wegneming van de bepalingen, die nog aan het ver van elke soort van grondbezit in den weg staan, zullen het onder uitmaken van aan den eersten rijksdag voor te dragen wets-voor-

§ 28. De regters kunnen alleen bij een vonnis der regterlijke heid ontslagen, of wel in eene lagere betrekking of tegen hun naar elders overgeplaatst worden.

§ 29. De regtspleging wordt in het openbaar en mondeling oelend. Voor de strafregtspleging worden regtbanken van g ingevoerd, waaromtrent eene bijzondere wet vastgesteld zal w

§ 30. Veranderingen in de inrigting der geregtshoven kun door eene wet worden ingevoerd.

§ 31. Alle in de monarchie door de wet erkende christelijke heden en de Israëlitische belijders genieten gelijksoortige uitoefening der godsdienst.

IV. Van de ministers.

§ 32. De ministers zijn voor alle handelingen en voorste hunne ambtsbetrekking gedaan, verantwoordelijk.

§ 33. Deze verantwoordelijkheid, alsmede de aanwijzing dezen aanklagende en regt sprekende overheid, wordt door bijzondere wet geregeld.

V. Van den rijksdag.

§ 34. De rijksdag, die in vereeniging met den Keizer de vende magt uitoefent, is in twee kamers verdeeld, den sena kamer van afgevaardigden. De duur van den rijksdag wordt jaren bepaald; hij wordt jaarlijks bijeengeroepen.

§ 35. De senaat bestaat: a. uit Prinsen van het keizerlijk nadat zij hun 24ste jaar vervuld hebben; b. uit de door den zonder onderscheid van stand en geboorte, voor hun leven be leden; c. uit honderd vijftig leden, die door de aanzienlijkste bezitters, voor den duur van den rijksdag, uit hun midden worden.

§ 36. De kamer van afgevaardigden bestaat uit drie honder en tachtig leden. De verkiezing dezer leden wordt naar de sterkte der bevolking geregeld; zij vertegenwoordigen alle sta gelijke belangen.

§ 37. De verkiezingen van de leden der beide kamers worden den eersn rijksdag door eene voorloopige kiesverordening ge

§ 38. De definitieve kieswet wordt door den vereenigden rijksdag vastgesteld en daarin worden ook bepalingen opgenomen omtre aan de afgevaardigden voor de tweede kamer toe te kennen v loosstellingen.

§ 39. Elke kamer kiest hare voorzitters en overige beambten onderzoek van en de uitspraak over de geldigheid der verkiez behoort bij uitsluiting aan haar toe.

§ 40. De leden der beide kamers stemmen slechts voor zich en mogen van hunne committenten geene instructie aannemen.

§ 41. De zittingen der beide kamers zijn openbaar; eene uits ring daarop kan slechts plaats hebben krachtens een besluit der k die daarover, op verlangen van tien leden of van den voorzitter, in zitting met gesloten deuren beslist.

§ 42. Geen lid van eene der kamers kan, zoo lang de rijksdag z zonder uitdrukkelijke toestemming der kamer waartoe hij beh geregelij vervuld of in hechtenis genomen worden, uitgezonder geval van betrapping op heesterdaad.

§ 43. Een lid van eene der kamers, die eene van staatswege b digde betrekking aanvaardt, moet zich aan eene nieuwe verk onderwerpen; de regering zal niemand, die tot lid van eene der w krooken is, verhinderen daarin zitting te nemen.

§ 44. De kamers vergaderen alle n wanneer zij door den bijeengeroepen zijn en gaan hij ontbinding of vendaging ter uiteen.

VI. Van de werkzaamheden van den rijksdag.

§ 45. Alle wetten hebben de goedkeuring der beide kamers bekrachtiging des Keizers noodig.

§ 46. Op den eersn te houden rijksdag en bij elke nieuwe aanva der regering wordt het inkomen des Keizers voor den geheelen zijner regering vastgesteld. Tot het toekennen van een jaarlij inkomen of van eene huwelijksgift uit de schatkist aan de leden het keizerlijk huis wordt voor elk bepaald geval een voorstel den rijksdag gedaan.

§ 47. De jaarlijksche bewilliging tot aanvulling van het bes leger, de inwiliging tot het heffen van belastingen, het aangaa staatschulden, de vervreemding van staats-domeinen, de vaststel van de jaarlijksche begroeting van staats-inkomsten en uitgaven jaarlijksche afsluiting der rekening kan alleen bij de wet geschied. De daartoe strekkende wets-voorstellen moeten het eersn bij de k van afgevaardigden ingediend worden.

§ 48. Beide kamers kunnen wets-voorstellen doen, of wel met gave der beweegredenen van de regering de indicning van een wets-werp verzoeken. Zij kunnen verzoekschriften aannemen en daaru beraadslagen; zulke verzoekschriften kunnen door bijzondere perso of corporatien niet persoonlijk ingediend, maar moeten door een der kamer aangeboden worden.

§ 49. Tot het nemen van een besluit wordt de tegenwoordig vereischt van minstens derzig leden in den senaat en van zestig in tweede kamer.

§ 50. Wets-voorstellen, waarbij bepalingen der constitutie aan vuld, verduidelijkt of veranderd worden, hebben in elke der b kamers de goedkeuring van twee derden der aanwezige leden noodig.

§ 51. Bij alle andere wets-voorstellen is eene volstrekte meerder vnu stemmen genoegzaam.

§ 52. In beide kamers wordt de regering door de verantwoordelij ministers of wel door regerings-commissarissen vertegenwoordig. Dezen stemmen alleen dan mede, wanneer zij leden der kamer zijn.

§ 53. Een door elke kamer afzonderlijk vast te stellen reglem zal de orde en den loop der werkzaamheden bepalen; in afwachta daarvan zal een voorloopig reglement voor elk der beide kamers d de regering worden vastgesteld.

VII. Van de provinciale stenden.

§ 54. In de afzonderlijke gewesten zullen provinciale stenden b staan ter bezorging der provinciale belangen en ter voorziening in provinciale behoeften, voor zoo ver die niet onder de algemeene staas behoeften begrepen zijn. De thans bestaande provinciale stenden zull hunne tegenwoordige inrigting en werkring behouden, voor zoe v die niet in strijd zijn met de constitutie.

§ 55. Eene der eerste werkzaamheden van den rijksdag zal besta in het onderzoeken en beoordeelen van de door de provinciale stende in overeenstemming met de behoeften des tijds, voor te dragen verand ringen der tegenwoordige provinciale instellingen, alsmede van de d die stenden in te dienen voorstellen omtrent de wijze van afkoop d aflossing verklaarde grondlasten.

§ 56. Ter behartiging der bijzondere belangen der kreitsen en d trieten in elke provincie zal de welgevende magt de instelling van b zondere Besturen verordenden.

§ 57. De gemeente-instellingen zullen moeten berusten op het hea set van behoorlijke vertegenwoordiging van alle belangen der gemeen en van hare leden.

§ 58. Over het geheele rijk wordt eene nationale garde, volgens e eene bijzondere wet vast te stellen regels, opgericht; zij blijft onde worpen aan de burgerlijke overheid en aan den burgerlijken regter.

§ 59. De Keizer laat de nationale garde en alle ambtenaren den op de staatsregeling afleggen.

De eed van het leger op de staatsregeling wordt in den eed v getrouwheid aan het vaandel opgenomen.

Gegeven te Weenen, den 25 April 1848.

FERDINAND.

Te 's Gravenhage, bij GEBROEDERS BELINFANTE.

wogen; dat werk zal zoo veel mogelijk worden afgedaan on bespoedigd, doch het is gevaarlijk daarop te sterk en te krach tig aan te dringen. De ministers zijn het beste op het stand-punt geplaatst, om de zaken te overzien, zij bezitten alle re-nseignementen. Nadat zij het afgewerkt zullen hebben, moet het ontwerp nog bij den Raad van State worden overwogen, welk kollegie het niet met den Franschen dag kan afmaken. Laten wij ons voor overijling wachten. De Natie kenmerkt zich door geduld en zal het verder uitoefenen. Uit dien hoofde kan hij zich niet vereenigen met den grooten aandrang tot buitengewone bespoediging van de behandeling van het meermalen gemelde onderwerp. De heer Wichers verheugt zich, dat de commissie tot de ver-zoekschriften zich bereid heeft verklaard om op de bedoelde requesten spoedig verslag te geven. Hij meent echter het gevoelen van den laatsen spreker te moeten bestrijden. Naar zijn oordeel moeten de ministers zich toefleggen, om de harten der burgers te leiden tot vertrouwen op den Koning en op de Regering. Doch sedert den 11 April is het ontwerp der nieuwe grondwet reeds bij de regering aanhangig. De algemeene vreugde, welke over de aanstaande grondwets-herziening in Maart j. heerschte, is reeds aanmerkelijk verlaagd; met leedwezen merkt hij op dat er zich reeds partijen in ons land schijnen te bestaan, als eene van teruggang, die slechts gadeslaag, of er in Europa ook wat gebeurt, om den staat-kundigen vooruitgang te kunnen tegenhouden. Eene die, letteude en ziende wat een groot volk wil en kan, van de hooge noodzakelij-heid eener constitutionele monarchie niet zoo innig meer is over-tuigd. En eene derde, die vreest, die onrust gevoelt, die begint te wantrouwen, en die voor het bestaan der beide eerste partijen be-ducht is. Het is tot deze laatste partij, dat spreker gaarne wil behooren en het is uit dien hoofde, dat hij op eene spoedige behandeling van het onderwerp der grondwets-herziening meent te moeten aandringen.

De heer Romme herinnert, dat er van geene overhaasting sprake kan zijn, wanneer men zich herinnert, dat de Kamer 7 weken is utoen gegaan, en dat het ontwerp der Grondwet reeds 4 weken bij de Regering is, zonder dat men weet, of het bereids bij den Raad van State aanhangig is. Het geldt hier een vraagstuk van leven of dood voor de Natie, en er mag en moet alzoo geen tijd verloren gaan.

De Voorzitter merkt op, dat, daar de Commissie tot de verzoekschriften zich bereid verklaard heeft, om ten spoedigste op de bedoelde requesten verslag uit te brengen, het onnoodig le achten is, daarover eene stemming te houden, en het voor-stel van den heer Mutsaers mitsdien van zelf is aangenomen.

De commissie van rapporteurs is bereid algemeen verslag uit te brengen:

1. over het ontwerp van wet, tot voorloopige instandhouding van sommige belgische wetten in Limburg;

2. over dat, regelende het gebruik van koloniaal batig slot over 1846.

De beraadslagingen over deze ontwerpen zullen gehouden worden op donderdag, des morgens ten 11 ure.

De afdeelingen van de maanden Mei en Junij getrokken zijnde, zoo begeven zich de leden naar de afdeelingen, tot het verkiezen der voorzitters en tweede voorzitters. De uitslag is daarvan als volgt:

	Voorzitters	Tweede Voorzitters.
1ste afd. de heeren	Gouverneur.	de Man.
2de " "	Schooneveld.	van Goltstein.
3de " "	Verwey Mejan.	Corver Hoofst.
4de " "	Dijkmuer van Twist.	Gevers.
5de " "	van Dam van Isselt.	van Rosenthal.

De zitting is daarna gescheiden.

— Omtrent het adres van eenige ingezetenen dezer stad, hetwelk heden is ingekomen, en waarbij op eene ONVER-WIJLDE herziening der Grondwet, alsmede op regtstreek-sche verkiezingen wordt aangedrongen, verneemt men nader, dat het ondertekend is door Mr. L. Metman, J. baron Collet d'Escury, den notaris de Pinto, doctor J. C. G. Evers, Mr. P. L. F. Blussé, Mr. A. de Pinto, Mr. M. Eyssell, Jonkheer Mr. F. G. A. Gevers Dejnoot, Mr. G. N. de Kem-penaar, J. W. van der Schooren, den schout-bij-nacht P. Ar-risens, S. J. van den Bergh, Mr. J. K. W. Quarles van Ufford, Mr. W. Wintgens, L. C. Slicher, Mr. F. C. Donker Curtius, Mr. W. B. Donker Curtius, Mr. A. Uyttenhoeven, J. Knaapen Jr., M. D. Hermans, J. F. G. Meyer, F. J. Weijgand, Mr. D. Léon, A. Vetter, C. P. H. Meijer, B. A. de Pinto, J. van Renesse, J. de Pinto, M. Vas Dias, W. A. H. Ouwers, den notaris J. Berroets, Mr. W. C. de Bruyn, D. L. Wensink, A. J. Becht, J. Belinfante, doctor H. Sanger, A. van de Poel, H. L. Troost, E. P. Borst, R. Lammens, A. E. Maas, F. Mertz, J. Langelaan, J. van Rijn, W. J. Mensing, P. H. W. Suck en doctor B. van Gogh.

— Uit Luxemburg schrijft men van 2 dezer, dat Mgr. Laurent het Groot-Hertogdom verlaten heeft, om daar niet terug te keeren. Dat vertrek schijnt in die stad veel genoegen te geven.

Z. M. de Koning groot-hertog heeft ter kennis van den regerings-raad doen brengen, dat hij afzay van het oordeel de wet, waarbij de burgerlijke lijst, het inkomen der kroon ver-zekerd werd; dat hij zich aan het oordeel der staten onderwierp om die voor het vervolg te bepalen, en dat hij zelfs bereid was, om, indien de behoeften des lands zulks mochten verde-ren, voor het loopende jaar daarvan af te zien. Deze welwillende beschikking des konings is met het grootste genoegen vernomen.

Bij besluit van den regeringsraad, den 28 April j. te Ettelbruck genomen, is de zetel der groothertogelijke regering, die den 22 te voren tijdelijk aldaar was verplaatst, weder naar Luxemburg overgebragt, aangezien de redenen, die deze beslis-sing hadden doen nemen, voor het oogenblik niet meer bestaan.

De heer Tock is, op zijn verzoek, door den koning-groothertog eervol ontslagen als lid van den regerings-raad en hersteld in het genot van een vroeger hem verleend pensioen.

— De heer mr. J. Gorkinga, president van het provinciaal geregtshof in Grobingen, heeft als lid van dat hof bedankt.

— De tijdelijke minister van binnenlandsche zaken heeft ter kennis gebragt van degenen, die mogten verlangen tot den op den eersten September aanstaande aan te vangen cursus der koninklijke akademie ter opleiding van burgerlijke inge-nieurs, zoo voor 's lands dienst als voor de nijverheid, en van kweekelingen voor den handel, te worden toegelaten, dat de commissie, belast met het onderzoek der kandidaten, hare zittingen zal houden in het akademie-gebouw te Delft in den loop der volgende maand Junij, op de dagen en uren, welke zullen worden bekend gemaakt aan al degenen, die zich, ter bekoming van berigt dienaangaande, voor het einde der loo-pende maand Mei, schriftelijk aan den directeur der akademie zullen hebben aangemeld.